

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE –webinaari 15.9.2021

Tervetuloa!

Ohjelma alkaa 13.00

- Tutustu Zoomin chattiin, mikrofoniin ja videoon
- Kirjoita koko nimesi ja organisaatiosi profiiliisi
- Virittäydy: Mikä sinua kiinnostaa aiheessa erityisesti tänään? Kerro muille osallistujille chatissa.
- Muista somessa: [#kirjastohaaste](#)
- Tutustu [Demokratiahaaste kirjastoille](#) -sivuun ja [Miten kirjastoista tehdään kansanvallan foorumeita](#) –julkaisuun

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

AI täälläkö
tapahtuu?

Ohjelma:

Klo 13.00 Webinaari alkaa

**DEMOKRATIA-
HAASTE
KIRJASTOILLE**

Tervetuloa

Teemajohtaja Veera Heinonen, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Ministerin tervehdys

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen

Demokratiahaaste kirjastoille

Projektikoordinaattori Nelli Auriola, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Mikä on Erätauko ja miten kirjastot voivat hyödyntää sitä?

Asiantuntija Efe Evwaraye, Erätauko-säätiö

Kokemuksia Erätauko-keskustelusta kirjastossa

Terveiset Oulun kaupunginkirjastosta

Seuraavat askeleet ja aikaa keskustelulle

Klo 14.15 Tilaisuus päättyy

SITRA

Tervetuloa

Teemajohtaja Veera Heinonen, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Ohjelma:

Klo 13.00 Webinaari alkaa

**DEMOKRATIA-
HAASTE
KIRJASTOILLE**

Tervetuloa

Teemajohtaja Veera Heinonen, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Ministerin tervehdys

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen

Demokratiahaaste kirjastoille

Projektikoordinaattori Nelli Auriola, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Mikä on Erätauko ja miten kirjastot voivat hyödyntää sitä?

Asiantuntija Efe Evwaraye, Erätauko-säätiö

Kokemuksia Erätauko-keskustelusta kirjastossa

Terveiset Oulun kaupunginkirjastosta

Seuraavat askeleet ja aikaa keskustelulle

Klo 14.15 Tilaisuus päättyy

SITRA

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

AI täälläkö
tapahtuu?

KIRJASTOISTA KANSANVALLAN FOORUMEITA

SITRA

D

D

D

D

D

**KIRJASTOISTA
KANSANVALLAN
FOORUMEITA**

**BIBLIOTEKEN
BLIR FORUM FÖR
FOLKSTYRET**

Yleisen kirjastolain uudistus 2017

- 2 § Lain tavoitteena on edistää:
5) aktiivista kansalaisuutta,
demokratiaa ja sananvapautta
- 6 § Yleisen kirjaston tehtävänä on:
6) edistää yhteiskunnallista ja
kulttuurista vuoropuhelua

KANSAN- VALLAN PERUSKORJAUS

Kaikki voimavarat käyttöön

Tekijät:

LIISA HYSÄLÄ
(Liisa.Hyssala@sitra.fi)
Vanhempi neuvonantaja, Sitra

JOUNI BACKMAN
(Jouni.Backman@sitra.fi)
Vanhempi neuvonantaja, Sitra

Yli 100-vuotisen edustuksellisen demokratiamme rakenteet ja toimintatavat eivät enää vastaa nykyajan ja tulevaisuuden tarpeita. Tämä oli yksi pääviesteistä osana tätä selvitystyötä tehdyistä yli sadasta haastattelusta, joissa keskeiset vaikuttajat valtion- ja kuntahallinnosta, eduskunnasta, valtioneuvostosta, puolueista, etujärjestöistä ja elinkeinoelämästä pääsivät luottamuksellisesti kertomaan näkemyksiään.

Tässä työpaperissa esitellään haastattelujen ja muun laajan lähdeaineiston pohjalta laadittu analyysi, johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset kansanvaltamme uudistamiseksi. Toimenpide-ehdotuksissa tarjotaan ratkaisuja muun muassa kansalaisten osallisuuden ja suoran demokratian lisäämiseen sekä puolueiden ohjelmatyön vahvistamiseen. Lisäksi niissä kannustetaan pohtimaan vähemmistöhallitusten muodostamisen edellytyksiä. Työpaperissa on myös konkreettisia uudistamishetöduksia eduskunnan ja valtioneuvoston rakenteisiin ja toimintatapoihin, jotka nykyisellään tarraavat liikaa menneeseen ja vaientavat muutokset.

Sitran Kansanvallan peruskorjaus -selvitys, 2017

Kirjastoista tehdään
kansanedustajien johdolla
tapahtuvan keskusteleavan
demokratian kohtaamispaikkoja ja
niille varataan erillinen määräraha.

Mitkä kirjastot ovat mukana?

- **Kaksi isoa**

- Oulu (asukasluku 200 000)
- Turku (asukasluku 200 000, kaksikielinen)

- **Kaksi keskikokoista**

- Pietarsaari (asukasluku 19 000, kaksikielinen)
- Imatra (asukasluku 26 000)

- **Kaksi pientä**

- Inari (asukasluku 7 000, nelikielinen)
- Mäntyharju (asukasluku 6 000)

Käsikirja kirjastoille

- Miten kirjastoista tehdään kansanvallan foorumeita ?
 - käsikirja on apuväline kaikille kirjastoille demokratiatyöhön
- Esittelee 5 + 2 keinoa kirjastoille demokratian edistämiseen
 - Koottu Kirjastoista kansanvallan foorumeita – kokeilujen pohjalta
 - Mukana konkreettiset vinkit ja esimerkit kokeilujen matkan varrelta
- Käsikirja on kaikkien käytettävissä sitra.fi:ssä:

<https://www.sitra.fi/julkaisut/miten-kirjastoista-tehdään-kansanvallan-foorumeita/>

Keinot demokratian edistämiseen kirjastoille

TOTEUTA YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN KANSSA

1. **Opeta vaikuttamaan:** Esitelty keino opettaa konkreettisesti miten vaikuttaa ja käydä dialogia päättäjien kanssa.
2. **Rakenna dialogia:** Esitelty keino auttaa kansalaisia käymään rakentavaa dialogia päättäjien kanssa.
3. **Kannusta vaikuttamaan:** Esitelty keino rakentaa kansalaislähtöistä dialogia.
4. **Näytä isompi kuva:** Esitelty keino konkretisoi EU-tason poliittiset päätökset kansalaisten arkeen.
5. **Kokeile eri näkökulmia:** Esitelty keino soveltaa erilaisia luovia menetelmiä vaikuttamiseen.

TEE KIRJASTON OMIN VOIMIN

1. Pehmoleluvaalit
2. Pieni poliittinen lukuhaaste

#kirjastofoorumit

Keskeistä hakuohjeesta

- Aluehallintovirasto myöntää tässä hakukokonaisuudessa valtionavustuksia, joiden tavoitteena on kehittää yleisiä kirjastoja fyysisinä ja virtuaalisina matalan kynnyksen kohtaamispaikkoina lisäämällä erityisesti kansalaisten ja päättäjien välistä vuorovaikutusta.
- Tavoitteena on vaikuttaa yhteiskunnalliseen demokratiakehitykseen parantamalla kansalaisten tiedonsaantia ja vaikuttamismahdollisuuksia paikallisen, alueellisen, valtakunnallisen ja EU-tason päätöksenteossa.
- Avustuksia voivat hakea kunnat/kunnalliset yleiset kirjastot.
- Aluehallintovirastoista myönnettävien valtionavustusten hakemukset tehdään aluehallinnon sähköisessä asiointipalvelussa <https://sahkoinenasiointi.ahp.fi/>.
- Hakuaika 16.8. - 20.9.21

Aluehallintovirasto

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

AI täälläkö
tapahtuu?

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

Tavoitteet:

1. Kannustaa kirjastoja hyödyntämään Erätaukomenetelmää lakisääteisen demokratiatehtävänsä toteuttamiseksi.
2. Rohkaista positiiviseen, maanläheiseen keskusteluun EU:n ympärillä kirjastoissa
→ Miten EU vaikuttaa paikalliseen ja paikallisen elämään?

ERÄTAUKO®

- **15.9.2021 – 31.3.2022**
- Haastamme Suomen kirjastot järjestämään Erätauko-keskusteluja
- Tarjoamme kirjastoille **Erätauko-koulutuksen**
- Kytkeytyy **Euroopan tulevaisuuskonferenssiin**: keskustelujen teemana paikalliset aiheet EU-näkökulmasta
 - Miten EU vaikuttaa paikallisen elämään? Mitä EU tarkoittaa käytännössä ja ruohonjuuritasolla? Miten paikallisetkin asiat ovat EU-asioita?
- Osa Ylen [Hyvin sanottu – Bra sagt –kampanjaa](#)

DEMOKRATIA-HAASTE KIRJASTOILLE

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

Näin osallistut haasteeseen:

1. Ilmoittaudu mukaan yhteen Erätauko-fasilitointikoulutukseen (etä) **7.10.2021** tai **20.1.2022**
 - Jos kumpikaan koulutuspäivistä ei sovi, koulutusta on tarjolla myös Erätauko-viikolla joulukuussa – lisätietoa [Erätauko-säätiön sivuilla](#).
2. Päätä päivä, aihe ja yhteistyötahot kirjastonne keskustelulle.
3. Kutsu osallistujat (tähän on hyvä varata aikaa!)
4. Keskustelun oivalluksia voit jakaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa hashtagilla **#kirjastohaaste**.

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

Minun Eurooppani on...

Min	Oso	Klo
(15 minuuttia ennen kloja, jos mahdollista)		
15	Aloitua, pelidännöt	
5	Aloituspuheenvuoro	
70	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
20	Oivallusten kerronminen	
5	Kiitos ja lopetus	

Yhteensä 120 min
Ajoita tarvittaessa lyhyt tauko oman pohdinnan yhteyteen.

Oikealla sanoitus- ja ohjausvinkkejä ohjaajalle
Pensioformi - sano esimerkiksi näin
Kunsoitoformi - ohjaajalle apua keskusteluun
Puolalla: Muuta tarpeen mukaan.

Aloitua

Tervetuloa mukaan tänään päivän keskusteluun **Euroopan tulevaisuudesta!** Minä toimin keskustelun ohjaajana.

Pyritään tänään puhumaan omasta kokemuksesta. Meidän ei tarvitse olla samaa mieltä. Pyritään ymmärtämään itseämme, asiaa ja toisiamme paremmin. Keskustelu ei ei tarvitse tehdä päätöksiä tai etsiä ratkaisuja. Voimme jättää raahasia ja keskustelu käydään luottamuksellisesti.

Ole hyvä kassa, heki tänään on mukana. Esittelytyön omalla etunimellä (ei tarvitse kertoa sukunimeä, työssäkäyvä, ammattia tai lausayhteyttä). Kiitos kaikille, mukavaa että olette paikalla!

Keskustelussa käytetään Rakentavan keskustelun periaatteita, käydään ne nyt lyhyesti läpi...

10 min

Materiaalit keskustelun tueksi:

- Erätauco-keskustelukaava
- Kalvopohjat
- Oivalluspohjat
- Ideapaketti EU-näkökulman löytämiseen

Kirjoita oivalluksesi tähän

RAKENTAVAN KESKUSTELUN PELISÄÄNNÖT

BY ERÄTAUKO

DEMOKRATIA-
HAASTE
KIRJASTOILLE

- 1 Kuuntele** toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- 2 Liity** toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
- 3 Kerro** omasta kokemuksesta.
- 4 Puhuttele** muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
- 5 Ole läsnä ja kunnioita** toisia sekä keskustelun luottamuksellisuutta.
- 6 Etsi ja kokoa.** Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita. Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksistään.

Ohjelma:

Klo 13.00 Webinaari alkaa

**DEMOKRATIA-
HAASTE
KIRJASTOILLE**

Tervetuloa

Teemajohtaja Veera Heinonen, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Ministerin tervehdys

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen

Demokratiahaaste kirjastoille

Projektikoordinaattori Nelli Auriola, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Mikä on Erätauko ja miten kirjastot voivat hyödyntää sitä?

Asiantuntija Efe Evwaraye, Erätauko-säätiö

Kokemuksia Erätauko-keskustelusta kirjastossa

Terveiset Oulun kaupunginkirjastosta

Seuraavat askeleet ja aikaa keskustelulle

Klo 14.15 Tilaisuus päättyy

SITRA

Mikä on Erätauko ja miten kirjastot voivat hyödyntää sitä?

Asiantuntija Efe Evwaraye, Erätauko-säätiö

Ohjelma:

Klo 13.00 **Webinaari alkaa**

**DEMOKRATIA-
HAASTE
KIRJASTOILLE**

Tervetuloa

Teemajohtaja Veera Heinonen, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Ministerin tervehdys

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen

Demokratiahaaste kirjastoille

Projektikoordinaattori Nelli Auriola, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Mikä on Erätauko ja miten kirjastot voivat hyödyntää sitä?

Asiantuntija Efe Evwaraye, Erätauko-säätiö

Kokemuksia Erätauko-keskustelusta kirjastossa

Terveiset Oulun kaupunginkirjastosta

Seuraavat askeleet ja aikaa keskustelulle

Klo 14.15 **Tilaisuus päättyy**

SITRA

Kokemuksia Erätauko- keskustelusta kirjastossa

Terveiset Oulun kaupunginkirjastosta

Ohjelma:

Klo 13.00 Webinaari alkaa

**DEMOKRATIA-
HAASTE
KIRJASTOILLE**

Tervetuloa

Teemajohtaja Veera Heinonen, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Ministerin tervehdys

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen

Demokratiahaaste kirjastoille

Projektikoordinaattori Nelli Auriola, Demokratia ja osallisuus –teema, Sitra

Mikä on Erätauko ja miten kirjastot voivat hyödyntää sitä?

Asiantuntija Efe Evwaraye, Erätauko-säätiö

Kokemuksia Erätauko-keskustelusta kirjastossa

Terveiset Oulun kaupunginkirjastosta

Seuraavat askeleet ja aikaa keskustelulle

Klo 14.15 Tilaisuus päättyy

SITRA

DEMOKRATIA- HAASTE KIRJASTOILLE

Seuraavat askeleet:

- Kerää kirjastoltanne porukka kokoon ja ilmoittautukaa yhdessä Erätauko-koulutukseen!
- Seuraile [Demokratiahaaste kirjastoille](#) – materiaalit päivittyvät.
- Seuraa sosiaalisessa mediassa **#kirjastohaaste**.
- Hyödynnä [Miten kirjastoista tehdään kansanvallan foorumeita –käsikirjaa](#).
- Ilmoita tilaisuutenne osaksi [Euroopan tulevaisuuskonferenssia](#)
- Yhteyshenkilö Sitrassa Nelli Auriola, nelli.auriola@sitra.fi

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

